

Bemærkninger til beslutningsforslaget

Formålet med beslutningsforslaget

Beslutningsforslaget skal være med til at forebygge selvmordsforsøg, jf. anbefalingen i »Forslag til handlingsplan til forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord i Danmark«, Sundhedsstyrelsen, 1998.

Beslutningsforslaget indebærer, at det skal forbydes at sælge svage smertestillende midler i håndkøb i pakker med mere end 25 tabletter.

Baggrunden for beslutningsforslaget

Udvalget til udarbejdelse af forslag til handlingsplan til forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord i Danmark anbefalede i 1998 (handlingsplanens side 61):

- at svage smertestillende midler i håndkøbsudsalg kun forefindes i blisterpakninger med op til 25 tabletter,
- at der kun kan købes én pakke ad gangen, og
- at pakninger med mere end 25 tabletter bør være receptpligtige.

Anbefalingen fra udvalget er ikke blevet gennemført i praksis. Det skyldes, at Lægemedelstyrelsen i 2003 – på trods af anbefalingen i selvmordshandlingsplanen – traf beslutning om, at store pakninger fortsat skal være i håndkøb, dog forbeholdt salg på apotekerne. Beslutningen blev bl.a. truffet på baggrund af følgende overvejelser, som indenrigs- og sundhedsministeren har beskrevet i sin besvarelse af spørgsmål nr. S 285, folketingsåret 2004-05, stillet af Tove Videbæk (KD):

- Lægemedlerne er meget sikre ved normal brug.
- Der er uhyre få selvmord blandt unge begået med svage smertestillende midler.
- Udenlandske erfaringer er ikke entydige. Mange lande i Europa har indført receptpligt, mens f.eks. USA og Australien ligesom Danmark fastholder de store pakninger i håndkøb.
- Det vil blive meget dyrt (og ganske besværligt for brugerne), hvis der indføres receptpligt. DSI Institut for Sundhedsvæsen har beregnet den samfundsmæssige omkostning til et sted mellem 100 og 600

mio. kr. Merudgifterne skyldes dels honorar til læger for receptudskrivning, dels at de små pakninger, der i givet fald skulle forblive i håndkøb, er langt dyrere pr. tablet end store pakninger.

Ministeren oplyser desuden, at der pr. 1. oktober 2004 er indført krav om en ny advarselsmærkning på de store pakninger.

Formanden for den arbejdsgruppe i Sundhedsstyrelsen, som i 1998 afgav »Forslag til handlingsplan til forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord i Danmark«, overlæge Merete Nordentoft, henvendte sig til Folketingets Sundhedsudvalg på baggrund af Lægemedelstyrelsens beslutning om ikke at følge arbejdsgruppens anbefaling, jf. alm. del – bilag 63, folketingsåret 2003-04.

Her skriver hun bl.a. om Lægemedelstyrelsens argumenter imod at gøre de store pakninger receptpligtige, at det er korrekt, at svage smertestillende midler generelt er meget sikre ved normal brug. Intentionen bag anbefalingen var ikke at påvirke dette almindelige forbrug. Hun skriver også, at arbejdsgruppens anbefaling svarer til reglerne i bl.a. Finland, Norge, Storbritannien og Schweiz. Hun anfører, at der ikke er videnskabelig evidens for, at misbruget flyttes til andre, mere farlige lægemidler. Tværtimod har tidligere restriktioner i Danmark ført til et fald i forgiftninger og selvmordsdødelighed uden tilsvarende stigning i brug af andre metoder.

Merete Nordentoft er også uenig i Lægemedelstyrelsens argument om, at der er uhyre få selvmord blandt unge begået med svage smertestillende midler. Hun skriver, at der årligt er ca. 30-35 dødsfald ved forgiftning med svage smertestillende midler, og at der hertil skal lægges et mørketal. Der er årligt ca. 100 selvmord, hvor det ikke er oplyst, hvilket lægemiddel der er årsag til dødsfaldet. En del dødsfald kan ifølge Merete Nordentoft forebygges ved begrænsninger af pakkestørrelsen, idet mange selvmordsforsøg foretages impulsivt. Endelig skriver hun, at der har været en stigning i antallet af indlagte med forgiftninger med svage smertestillende midler frem til 2001, hvor disse forgiftninger var årsag til mere end 2.100 indlæggel-